

2021-6

26. november 2021

All. nr./brevnr.:

2021-104-0017-16

Sull./sagsbeh.: MALL

Manglende reaktion på ansøgning om støtteperson til et barn på grund af inhabilitet i kommunens forvaltning

En borger klagede i april 2021 over, at Qeqqata Kommunia endnu ikke havde truffet afgørelse i borgerens ansøgning om støtteperson til sin datter, som borgeren havde indgivet til kommunen i oktober 2019.

Kommunen traf i maj 2021 afgørelse om tildeling af støtteperson til barnet, over halvandet år efter borgerens ansøgning.

Kommunen oplyste i forbindelse med ombudsmandens undersøgelse bl.a., at borgerens private venskab med flere af sagsbehandlerne i kommunens forvaltning havde været en hindring for at behandle ansøgningen om støtteperson.

Ombudsmanden konkluderede bl.a., at kommunens sagsbehandlingstid i sagen var særdeles kritisabel, som efter ombudsmandens opfattelse primært havde sin begrundelse i kommunens habilitetsbetragtninger.

Ombudsmanden udtalte, at kommunen kunne have behandlet borgerens ansøgning, f.eks. ved at "bytte sager" mellem sagsbehandlerne eller lign. Ombudsmanden mente endvidere, at sagsbehandlingslovens § 4, stk. 1, gav kommunen tilstrækkelig fleksibilitet til, at den/de inhabile medarbejdere i yderste tilfælde kunne have medvirket i behandlingen af sagen.

Ombudsmanden udtalte på den baggrund, at kommunen – uanset kommunens habilitetsbetragtninger – burde have igangsat den socialfaglige undersøgelse umiddelbart efter modtagelsen af ansøgningen.

Efter § 3, stk. 1, i børnestøttebekendtgørelsen skulle den socialfaglige undersøgelse som udgangspunkt have været afsluttet senest to måneder efter igangsættelsen.

Ombudsmanden gav samtidig udtryk for den opfattelse, at kommunen, som følge af god forvaltningsskik og det skærpede sagsbehandlingstidskrav på to måneder, bør træffe afgørelse om tildeling af en støtteperson uger eller højst få måneder efter afslutningen af den socialfaglige undersøgelse.

Ombudsmanden udtalte ligeledes, at kommunen burde have underrettet borgeren, da det stod klart, at den socialfaglige undersøgelse ikke kunne afsluttes inden to måneder fra ansøgningstidspunktet, sådan som det er fastsat i børnestøttebekendtgørelsens § 3, stk. 2. Derudover burde kommunen efter god forvaltningsskik have underrettet borgeren hver 3. måned, så længe kommunen ikke havde oplyst borgeren om forventet sagsbehandlingstid.

Ombudsmanden mente endvidere, at kommunen burde have besvaret borgerens rykkere i sagen, umiddelbart efter modtagelsen af disse.

Det var ombudsmandens opfattelse, at kommunen som følge af sagen burde overveje, hvordan kommunen kunne undgå en tilsvarende sagsbehandlingstid i lignende fremtidige sager. Ombudsmanden mente ligeledes, at kommunen burde overveje at fastsætte interne retningslinjer for, hvordan kommunen fremover vil forholde sig, hvis medarbejdere vurderer, at de er inhabile i behandlingen af en bestemt sag.

Ombudsmanden bad på den baggrund kommunen om at meddele, hvad ombudsmandens udtalelse gav kommunen anledning til at foretage sig.

Ombudsmandens udtalelse:

1. Hvad har jeg undersøgt?

1.1. Jeg har ved min behandling af sagen valgt at forholde mig til kommunens sagsbehandlingstid fra kommunen den 21. oktober 2019 modtog [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter, [...], frem til kommunen den 31. maj 2021 traf mundtlig afgørelse om tildeling af støtteperson til [barnet].

Jeg bemærker i den forbindelse, at jeg ikke forholder mig til, at det fremgår af sagens akter, at lederen af [barnet]s fritidsordning allerede den 27. august 2019 ansøgte om støtteperson til [barnet], og om kommunen allerede på denne baggrund burde have iværksat sagsbehandling.

Jeg henviser herved til § 14, stk. 1, i inatsisartutlov nr. 7 af 1. juni 2017 om Ombudsmanden for Inatsisartut, hvorefter ombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Jeg har derudover forholdt mig til, at kommunen ikke har underrettet [borgeren] om sagens forløb, samt at kommunen ikke har svaret på [borgeren]s rykkere i sagen.

Jeg har endelig forholdt mig til kommunens udtalelse om, at kommunen ikke har behandlet [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter, da kommunen dels har manglet ressourcer på området, og dels har vurderet, at flere af kommunens medarbejdere var inhabile i behandlingen af ansøgningen.

1.2. Jeg har flere steder i min udtalelse taget udgangspunkt i dansk litteratur og Folketingets Ombudsmands praksis. Det skyldes, at retsgrundlaget i Grønland i det væsentligste er identisk med retsgrundlaget i Danmark.

Min udtalelse er opbygget således:

- Afsnit 2. Sagen kort

- Afsnit 3. Retsgrundlaget
- Afsnit 4. Kommunens synspunkt
- Afsnit 5. Min vurdering
- Afsnit 6. Kommunens opfølgning

Jeg bemærker, at der følger en sagsfremstilling efter min udtalelse.

2. Sagen kort

Den 21. oktober 2019 ansøgte [borgeren] kommunen om støtteperson til sin datter.

[Borgeren] sendte efterfølgende ved e-mail af 31. oktober 2019 supplerende oplysninger til brug for kommunens behandling af ansøgningen.

Ved e-mail af 30. december 2019, brev af 22. oktober 2020 samt e-mail af 14. april 2021 rykkede [borgeren] kommunen for svar på sine henvendelser.

Ved brev af 22. april 2021 klagede [borgeren] til mig over, at kommunen endnu ikke havde truffet afgørelse om tildeling af støtteperson til [borgeren]s datter.

Den 27. april 2021 kontaktede en af mine medarbejdere telefonisk en medarbejder ved kommunen, som bl.a. oplyste, at [borgeren]s ansøgning om støtteperson ikke var blevet behandlet på grund af habilitetsproblemer i kommunens forvaltning. Medarbejderen oplyste ligeledes, at der var blevet afholdt et netværksmøde om sagen i 2019, samt at medarbejderen havde talt med [borgeren] om sagen ugen før. Der foreligger ingen dokumentation blandt de modtagne sagsakter for afholdelse af netværksmødet eller for medarbejderens samtale med [borgeren].

Der foreligger i øvrigt ingen dokumentation blandt de modtagne sagsakter for, at kommunen har foretaget sagsskridt i sagen, at kommunen har besvaret [borgeren]s rykkere i sagen, eller at kommunen i øvrigt løbende har underrettet [borgeren] om sagens status.

Ved brev af 29. april 2021 anmodede jeg kommunen om at sende mig sagens akter og en udtalelse til sagen. I min anmodning til kommunen henviste jeg til kommunens oplysning af 27. april 2021 om, at sagen har ligget stille på grund af habilitetsproblemer i kommunen. Jeg bad kommunen om særligt at redegøre for dette forhold.

Den 11. maj 2021 sendte kommunen et brev til [borgeren], hvori kommunen oplyste, at sagsbehandlingen vedrørende ansøgningen om støtteperson nu blev igangsat.

Den 1. juni 2021 modtog jeg sagens akter samt en udtalelse fra kommunen.

Den 21. oktober 2021 oplyste kommunen telefonisk til en af mine medarbejdere, at kommunen den 31. maj 2021 havde truffet en mundtlig afgørelse om tildeling af støtteperson til [barnet].

3. Retsgrundlaget

3.1. Sagsbehandlingstid

3.1.1. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om støtteforanstaltninger, når det må anses at være af væsentlig betydning for et barns særlige behov. Det fremgår af § 21, stk. 1, i inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn med senere ændring (herefter børnestøtteloven).

Inden der tilbydes en støtteforanstaltning, som f.eks. støtteperson, skal kommunalbestyrelsen have afholdt en samtale med barnet, udført en socialfaglig undersøgelse samt have udarbejdet en handleplan. Det fremgår af § 21, stk. 2, 2. pkt., i børnestøtteloven.

Den socialfaglige undersøgelse har til formål at afdække og redegøre for hvilke støtteforanstaltninger, der er relevante for barnet og familien.

I børnestøttelovens § 45, stk. 7, er der fastsat en bestemmelse, som bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for den socialfaglige undersøgelse, herunder om tidsfrister. Denne bemyndigelse er udnyttet i selvstyrets bekendtgørelse nr. 16 af 8. november 2017 om støtte til børn (herefter børnestøttebekendtgørelsen).

Af § 3 i børnestøttebekendtgørelsen fremgår følgende:

”§ 3. Den socialfaglige undersøgelse skal **afsluttes senest 2 måneder efter**, at kommunalbestyrelsen er blevet opmærksom på, at et barn kan have behov for særlig støtte. **I forbindelse med afslutningen af den socialfaglige undersøgelse skal der træffes en skriftlig afgørelse om foranstaltning eller sagsafslutning.**

Stk. 2. Hvis den socialfaglige undersøgelse ikke kan afsluttes inden 2 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde **en foreløbig vurdering og orientere forældremyndighedsindehaveren skriftlig herom med angivelse af den forventede dato for undersøgelsens afslutning.**” [Min fremhævnin

Børnestøttebekendtgørelsen fastsætter dermed i § 3, stk. 1, at den socialfaglige undersøgelse skal være afsluttet senest 2 måneder efter at kommunalbestyrelsen, f.eks. efter en ansøgning, er blevet opmærksom på, at et barn kan have behov for særlig støtte.

Bestemmelsen fastsætter endvidere, at der i forbindelse med afslutningen af den socialfaglige undersøgelse skal træffes afgørelse om støtte eller sagsafslutning. Det fremgår ikke klart af bestemmelsen, hvornår en sådan afgørelse skal træffes.

Der er derudover i øvrigt ikke fastsat generelle regler for myndighedernes sagsbehandlingstid i landstingslov nr. 8 af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning med senere ændringer (herefter sagsbehandlingsloven).

Det er dog almindeligt antaget, at det følger af god forvaltningssskik, at sager skal behandles inden for rimelig tid og ikke må trække unødigt ud. Med andre ord, at sager skal behandles så hurtigt, som det er muligt og forsvarligt.

For en generel beskrivelse af kravene til offentlige myndigheders sagsbehandlingstid henviser jeg bl.a. til sagerne 2018-3, 2018-4, 2019-2 og 2020-1, som kan findes på min hjemmeside, www.ombudsmand.gl.

Jeg henviser endvidere til juridisk litteratur, herunder bl.a. Niels Fenger, *Forvaltningsret* (2018), s. 688.

3.1.2. I visse tilfælde fører myndighedens egne forhold til, at en sag er under behandling i lang tid. F.eks. kan en stigende arbejdsmængde, rekrutteringsproblemer eller utilstrækkelige ressourcer føre til en forlængelse af sagsbehandlingstiden.

Det er generelt antaget i både grønlandsk og dansk ombudsmandspraksis, at der ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område ikke i væsentligt omfang tages hensyn til en myndigheds interne forhold. Kun under helt særlige omstændigheder kan sådanne forhold føre til, at borgerne må acceptere en længere sagsbehandlingstid.

At myndigheden har utilstrækkelige ressourcer kan således i almindelighed ikke begrunde en forlængelse af den tid, som må anses for at være acceptabel sagsbehandlingstid på det pågældende område.

Jeg henviser i denne forbindelse til min udtalelse 2018-3. I sagen gik der over 3 år, før Qaasuitsup Kommunia tog stilling til en ansøgning om støtteperson til et barn. I udtalelsen konkluderede jeg, at der efter min opfattelse var tale om en uacceptabel og særdeles kritisabel sagsbehandlingstid – uanset, at der havde manglet medarbejdere på området.

Endeligt henviser jeg til Niels Fenger, *Forvaltningsret* (2018), s. 690-691.

3.2. Underretning af sagens part og besvarelse af henvendelser

Det fremgår af § 3, stk. 2, i børnestøttebekendtgørelsen, at hvis den socialfaglige undersøgelse ikke kan afsluttes inden 2 måneder, skal kommunen udarbejde en foreløbig vurdering og orientere forældremyndighedsindehaveren skriftligt herom med angivelse af den forventede dato for undersøgelsens afslutning.

Med andre ord er det særligt fremhævet i børnestøttebekendtgørelsen, at kommunen skal underrette forældremyndighedsindehaveren, hvis den socialfaglige undersøgelse trækker ud. I den forbindelse skal kommunen oplyse, hvornår undersøgelsen forventes færdigbehandlet.

Dertil er det almindeligt antaget, at det følger af god forvaltningsskik, at forvaltningen i en række tilfælde skal orientere parterne i de sager, som forvaltningen behandler.

Grønlands Hjemmestyres Lovkontors Vejledning til sagsbehandlingsloven (herefter vejledning til sagsbehandlingsloven) fra december 1994, pkt. 205-207, indeholder følgende beskrivelse af forvaltningens pligter i denne henseende:

205. Hvis en forvaltningsmyndighed som følge af sagens karakter eller den almindelige sagsbehandlingstid for den pågældende myndighed ikke kan træffe afgørelse inden kortere tid efter sagens modtagelse, bør myndigheden give den, der er part i sagen, underretning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.

206. Myndigheden bør endvidere give den, der er part i sagen, underretning, når behandlingen af den konkrete sag på grund af særlige omstændigheder vil tage længere tid end sædvanligt.

207. Rykkerskrivelser fra den, der er part i sagen, og som er rimeligt begrundet i sagsbehandlingstiden, bør i almindelighed besvares med det samme. Besvarelsen bør indeholde oplysning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.”

Jeg henviser bl.a. til min udtalelse 2019-4. I sagen havde en kommune ikke i tilstrækkelig grad underrettet en borger om forløbet af borgerens sag, selvom borgeren ikke selv havde rykket kommunen skriftligt. I sagen udtalte jeg bl.a., at det er bedst stemmende med god forvaltningsskik, hvis en myndighed giver underretning til borgeren hver 3. måned, så længe myndigheden ikke har oplyst borgeren om en forventet sagsbehandlingstid. Hvis den myndighed som behandler sagen, med tilstrækkelig sikkerhed ved, at sagsbehandlingstiden vil være forholdsvis lang, kan 1-2 underretninger om året være tilstrækkeligt.

Jeg henviser ligeledes til artiklen ”Underretning kan styrke tilliden til myndighederne” af fuldmægtig Anja Rindom Bøndergaard, som fremgår af afsnit 2.2, i min beretning for 2019. Heri redegøres der bl.a. for, hvornår en myndighed som udgangspunkt bør overveje at underrette en borger. Bl.a. bør der ske underretning, når sagsbehandlingen bliver mere langvarig, end det ud fra partens synspunkt med rimelighed kan forventes.

Jeg henviser endeligt til praksis fra Folketingets Ombudsmand, FOB 2008.380 og FOB 2010 20-8, samt juridisk litteratur, herunder Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 390 og 694-695.

3.3. Inhabilitet

Reglerne om inhabilitet har to formål. For det første har reglerne til formål at undgå, at en konkret afgørelse afgøres eller på anden måde påvirkes af usaglige og uvedkommende interesser. For det andet har reglerne til formål at styrke partens og offentlighedens tillid til myndighederne.

Af sagsbehandlingslovens § 3, stk. 1, fremgår følgende:

”§ 3. Den, der virker indenfor den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis

1) vedkommende selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er eller tidligere i samme sag har været repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

2) vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse,

3) vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald,

4) sagen vedrører klage over eller udøvelse af kontrol- eller tilsynsvirksomhed over for en anden offentlig myndighed, og vedkommende tidligere hos denne myndighed har medvirket ved den afgørelse eller ved gennemførelsen af de foranstaltninger, sagen angår, eller

5) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.” [Min fremhævning]

Bestemmelsen i sagsbehandlingslovens § 3, stk. 1, nr. 5, er en såkaldt opsamlingsbestemmelse. Ifølge lovbemærkningerne til sagsbehandlingsloven s. 29, kan bestemmelsen f.eks. rumme det tilfælde, hvor en kommunal sagsbehandler har et nært venskabsforhold til parten i sagen.

Det er afgørende, om venskabsforholdet kan karakteriseres som ”nært”.

Jeg henviser her til Hans Gammeltoft-Hansen, *Inhabilitet i forvaltningen* (2011), s. 103-104.

Om den pågældende myndigheds reaktionspligt i relation til eventuelle habilitetsbetragtninger fremgår følgende af sagsbehandlingslovens § 6:

”§ 6. Den, der er bekendt med, at der for den pågældendes vedkommende foreligger forhold, som er nævnt i § 3, stk. 1, skal snarest underrette sin foresatte indenfor myndigheden herom, medmindre det er åbenbart, at forholdet er uden betydning. [...]

Stk. 2. Spørgsmålet om, hvorvidt en person er inhabil, afgøres af den i stk. 1 nævnte myndighed.

Stk. 3. Vedkommende må ikke selv deltage i behandlingen og afgørelsen af spørgsmålet om inhabilitet, jf. dog § 4, stk. 1 og 2. Dette gælder dog ikke på områder, hvor andet er fastsat i henhold til lov.”

Vejledning til sagsbehandlingsloven, pkt. 21, indeholder følgende beskrivelse af den eventuelle praktiske tilrettelæggelse i tilfælde af inhabilitet:

”**21.** Foreligger der inhabilitet vil konsekvensen heraf normalt være, **at sagen overdrages til en anden medarbejder inden for myndigheden** eller at der, for så vidt angår en kollegial forvaltningsmyndighed, træffes afgørelse uden den pågældendes medvirken eller indkaldes en stedfortræder for den pågældende jf. dog pkt. 22.

[...]” [Min fremhævning]

Af sagsbehandlingslovens § 4, stk. 1, fremgår følgende:

”**§ 4.** Bestemmelserne i § 3 gælder ikke, hvis det vil være umuligt eller forbundet med væsentlige vanskeligheder at lade en anden træde i den pågældendes sted under sagens behandling.”

Af vejledning til sagsbehandlingsloven, pkt. 22, fremgår følgende:

”**22.** Den praktiske konsekvens af reglerne om inhabilitet er som nævnt ovenfor under pkt. 21 normalt, at den inhabiles funktioner i forbindelse med den pågældende sags behandling og afgørelse i givet fald må varetages af en anden medarbejder og for nævnsmedlemmers vedkommende af en stedfortræder. Bestemmelsen i § 4 indebærer imidlertid, at inhabilitet ikke indtræder i tilfælde, hvor en sådan substitution ikke er mulig eller giver anledning til væsentlig vanskelighed eller betænkelighed.

Efter § 4, stk. 1, indtræder inhabilitet således ikke, hvis det vil være umuligt eller forbundet med væsentlig vanskelighed eller betænkelighed at lade en anden træde i den inhabiles sted under sagens behandling.

[...]

Er det muligt uden større vanskelighed at overlade sagsbehandlingen til en anden medarbejder, kan det ofte være praktisk blot at "bytte sager", hvis spørgsmålet opstår, uden at bruge for meget tid på at tage stilling til, om det er nødvendigt efter sagsbehandlingsloven."

Vejledning til sagsbehandlingsloven peger dermed på, at det i tilfælde af inhabilitet hos en kommunal sagsbehandler kan arrangeres, at sagen overdrages til en anden sagsbehandler indenfor myndigheden.

I situationer, hvor en sags uopsættelige karakter reelt gør det særdeles vanskeligt eller umuligt at foretage substitution af sagsbehandleren, f.eks. på grund af korte ufravigelige tidsfrister, som gør det påkrævet at træffe afgørelse, kan der ved hjælp af undtagelsesbestemmelsen i sagsbehandlingslovens § 4, stk. 1, ses bort fra sagsbehandlerens inhabilitet.

I Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 276-277 er dette bl.a. beskrevet således:

"Undertiden bør et substitutionsspørgsmål ikke anskues som et "alt eller intet". Substitutionsvanskeligheder kan nemlig alene begrunde, at den pågældende deltager i netop den del af sagens behandling, hvor vedkommendes viden er påkrævet for sagens rette løsning. Består substitutionsvanskeligheden i, at kun den inhabile kan fremskaffe det relevante sagsmateriale, kan dette forhold således på den ene side begrunde, at den inhabile medarbejder medvirker i myndighedens sagsforberedelse ved at afgive oplysninger og udtalelser til brug for myndighedens stillingtagen til sagen, men på den anden side ikke retfærdiggøre, at medarbejderen også deltager i myndighedens beslutningsproces, [...]."

Jeg henviser i øvrigt til Niels Fenger, Forvaltningsret (2018), s. 250 og 268 samt Hans Gammeltoft-Hansen, Inhabilitet i forvaltningen (2011), s. 104 og s. 119-120.

4. Kommunens synspunkt

Kommunen har i sin udtalelse af 31. maj 2021 til mig bl.a. oplyst:

”Samtlige sagsakter samt redegørelse

En af grundene er, at der gennem længere tid har været behandlet flere sager vedrørende børn af børn- og familiesagsbehandlerne. Endvidere har [borgeren]s venskab med flere af sagsbehandlerne i sit privatliv været en hindring hos sagsbehandlerne for at tage sagen op til behandling. Selv om det er beklageligt og uacceptabelt, er det dér, sagen vedr. [barnet] var nået til.

Nu er der pr. 1. april ansat en ny sagsbehandler, der har overtaget sagen fast, og igangsat de socialfaglige undersøgelser med henblik på tildeling af støtteperson og udarbejdelse af handleplan og indhentet skriftlige oplysninger i sagen hos sundhedsvæsenet, tandlægen og skolen, efter indhentelse af samtykke fra forældremyndighedsindehaver.

Således vil støttepersonsordningen efter skoletid starte, når de ovennævnte socialfaglige undersøgelser og udarbejdelse af handleplan er tilendebragt. Endvidere er støttepersonordningskoordinatoren kontaktet med henblik på at sætte [barnet]s støtteperson i gang. [...]” (min oversættelse)

5. Min vurdering

5.1. Kommunens sagsbehandlingstid

Kommunen modtog den 21. oktober 2019 [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter, [...].

En af kommunens medarbejdere oplyste den 27. april 2021 til en af mine medarbejdere, at [borgeren]s ansøgning ikke var blevet behandlet på grund af inhabilitetsproblemer i kommunens forvaltning. Det fremgår af kommunens udtalelse af 31. maj 2021, at [borgeren] privat var ven med flere af sagsbehandlerne. Endvidere fremgår det af kommunens udtalelse, at der pr. 1. april 2021 blev ansat en ny sagsbehandler, der overtog sagen.

Der foreligger ingen dokumentation for, at kommunen i perioden fra den 21. oktober 2019 til den 11. maj 2021 har foretaget nogen sagsskridt. Derimod gik der kun 20 dage fra, at kommunen den 11. maj 2021 igangsatte behandlingen af sagen, til kommunen den 31. maj 2021 traf mundtlig afgørelse om tildeling af støtteperson.

Der gik således over halvandet år fra [borgeren] ansøgte kommunen om en støtteperson til sin datter, til kommunen traf afgørelse i sagen.

Det er min opfattelse, at kommunens manglende reaktion på [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter på grund af habilitetsbetragtninger har været den primære årsag til, at sagsbehandlingen har været så lang.

Efter min opfattelse burde kommunen, uanset kommunens habilitetsbetragtninger, have igangsat den socialfaglige undersøgelse umiddelbart efter modtagelsen af [borgeren]s ansøgning, som er det tidspunkt, hvor kommunen blev gjort opmærksom på, at et barn kunne have behov for særlig støtte. Efter § 3, stk. 1, i børnestøttebekendtgørelsen, skulle den socialfaglige undersøgelse som udgangspunkt have været afsluttet senest to måneder efter igangsættelsen.

Det er ligeledes min opfattelse, at kommunen, som følge af god forvaltningsskik og det skærpede sagsbehandlingstidskrav på to måneder, bør træffe afgørelse uger eller højst få måneder efter afslutningen af den socialfaglige undersøgelse.

Jeg forstår kommunens udtalelse af 31. maj 2021 til mig således, at det er kommunens opfattelse, at kommunen manglede ressourcer på området til behandling af sagerne. Jeg bemærker, at det som udgangspunkt er uden betydning for min vurdering af kommunens sagsbehandlingstid.

Det er på den baggrund min vurdering, at kommunens sagsbehandlingstid i [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter, [...], er særdeles kritisabel.

Jeg er dermed enig med kommunen i, at den manglende behandling af [borgeren]s ansøgning om støtteperson har været uacceptabel.

5.2. Kommunens manglende underretninger

Der foreligger blandt de modtagne sagsakter ikke dokumentation på, at kommunen af egen drift løbende underrettede [borgeren] om sagens status eller gav [borgeren] forklaring på, hvorfor behandlingen af [borgeren]s ansøgning ikke kunne iværksættes.

Efter min opfattelse burde kommunen have underrettet [borgeren], da det stod kommunen klart, at den socialfaglige undersøgelse ikke kunne afsluttes inden to måneder fra ansøgningstidspunktet, sådan som det er fastsat i børnestøttebekendtgørelsens § 3, stk. 2.

Det er derudover min opfattelse, at kommunen efter god forvaltningsskik hver 3. måned burde have underrettet [borgeren], så længe kommunen ikke havde oplyst [borgeren] om en forventet sagsbehandlingstid.

Dette gjorde kommunen ikke.

Det finder jeg beklageligt.

5.3. Kommunens manglende besvarelse af [borgeren]s rykkere

[Borgeren] rykkede ved e-mail af 30. december 2019, brev af 22. oktober 2020 samt e-mail af 14. april 2021 for svar på sin ansøgning om støtteperson til sin datter.

Rykkerskrivelser fra den, der er part i sagen, og som er rimeligt begrundet i sagsbehandlingstiden, bør i almindelighed besvares med det samme, jf. afsnit 3.2.

Det er på den baggrund min opfattelse, at kommunen umiddelbart efter modtagelsen burde have besvaret [borgeren]s rykkerskrivelser.

Dette gjorde kommunen ikke.

Det finder jeg beklageligt.

5.4. De kommunale sagsbehandleres inhabilitet

Jeg forstår kommunens udtalelse af 31. maj 2021 sådan, at kommunen ikke behandlede [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter, da kommunen mente, at flere af kommunens sagsbehandlere var inhabile på grund af [borgeren]s private venskab med flere af kommunens sagsbehandlere.

Jeg har forståelse for, at der i et lille samfund jævnligt kan opstå en situation, hvor sagsbehandlere i den kommunale forvaltning må anse sig for at være inhabile i forhold til behandlingen af en konkret sag.

Det er dog min opfattelse, at kommunen burde have behandlet [borgeren]s ansøgning, f.eks. ved at "bytte sager" mellem sagsbehandlerne, sende sagen til en anden by indenfor kommunens forvaltning eller lignende.

Jeg mener, at sagsbehandlingslovens § 4, stk. 1, giver kommunen tilstrækkelig fleksibilitet til, at den/de inhabile medarbejdere i yderste tilfælde kan medvirke i behandlingen af sagen.

Det er som nævnt i afsnit 5.1. min opfattelse, at kommunens manglende reaktion på [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter på grund af habilitetsbetragtninger har været den primære årsag til, at sagsbehandlingen har været så lang.

Jeg finder på den baggrund kommunens manglende reaktion på [borgeren]s ansøgning om støtteperson til sin datter grundet habilitetsbetragtninger kritisabel.

6. Kommunens opfølgning

Jeg mener, at kommunen bør overveje, hvordan kommunen kan undgå en tilsvarende sagsbehandlingstid i lignende fremtidige sager. Jeg mener ligeledes, at kommunen bør overveje at fastsætte interne retningslinjer for, hvordan kommunen fremover vil forholde sig, hvis medarbejderne vurderer, at de er inhabile i behandlingen af en bestemt sag.

Jeg beder kommunen om at meddele mig, hvad min udtalelse giver kommunen anledning til.

SAGSFREMSTILLING

Det fremgår af sagens akter, at [barnet] før havde haft en støtteperson, da [barnet] gik i børnehave.

Det fremgår ligeledes af sagens akter, at lederen af [barnet]s fritidsordning den 27. august 2019 ansøgte om støtteperson til [barnet].

Ved brev af 21. oktober 2019 ansøgte [borgeren] kommunen om støtteperson til sin datter, [...]. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

"Ansøgning om støtteperson

Denne her gang ansøger jeg skriftligt om en halvdags støtteperson til min datter [...], når hun går på værestedet "[navn på fritidsordning]" efter skoletid.

[...]

Det er meget ønskeligt, at hun får en støtteperson. Og grunden til jeg søger dette er også, at jeg gerne vil høre hvordan hun har det i løbet af dagen. Da personalet har forskellige måder at vurdere på, vil vi kunne forstå og hjælpe hinanden bedre, når der kun bliver én person til at vurdere. Jeg står klar med andre oplysninger, hvis der skulle være behov for det i forbindelse hermed."
(min oversættelse)

[Borgeren] sendte herefter ved e-mail af 31. oktober 2019 oplysninger til brug for behandlingen af ansøgningen om støtteperson.

Ved e-mail af 30. december 2019 rykkede [borgeren] kommunen for svar på sine henvendelser, herunder ansøgningen om støtteperson. Af e-mailen fremgår bl.a. følgende:

"Da der ikke er blevet svaret på mine henvendelser vedrørende mine børn, forhører jeg mig denne her vej om, der kører en sag/sager eller om der er nogen sager der er blevet indstillet? Da jeg ikke er blevet informeret om noget om disse.

[...]

Sidste gang henvendte jeg mig skriftligt den 21. oktober 2019 vedrørende støtteperson til [min datter] og fik ikke rigtig noget svar. I den forbindelse kan jeg huske, at man også har ansøgt fra [barnets søskendes] børnehave, men kan ikke huske hvornår det skete, også med hensyn til [min datter]. Jeg husker også at man har sendt en skriftlig ansøgning fra fritidshjemmet [min datter] går til efter skoletid.

[...]

Grunden til jeg sender denne skrivelse er, at jeg "hele tiden føler mig beredt". Jeg forhører om man har indstillet sagerne vedrørende børnene, så jeg kan stoppe med at tale om/tænke på dem." (min oversættelse)

Ved brev af 22. oktober 2020 rykkede [borgeren] igen kommunen for svar på sine henvendelser. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

"Hvor er mine henvendelser vedrørende min datter blevet af?"

Er mine henvendelser i løbet af den efterhånden lange tid der er gået vedrørende min datter [...] mon blevet taget imod som sager eller har man fortiet dem og bare ladet det ligge?

Efter [...], fik vi mundtlige løfter om, at vi kan benytte os af weekendafloadninger under de tider min mand er bortrejst, hvilket vi ellers havde store forhåbninger til, og det er skuffende ikke at have hørt noget.

[...]

Jeg havde en skriftlig henvendelse den 21.10.2019 vedrørende støtteperson til [min datter], for at høre om hvad grunden var til, at børnehavens henvendelse ikke var blevet besvaret. Jeg har ikke fået svar indtil den dag i dag og har ikke været til samtale i den forbindelse.

[...]

Hvad skal jeg gøre for at opnå hjælp? Der er masser af spørgsmål uden svar.

Med håb om, at jeg denne her gang vil få svar." (min oversættelse)

Af kommunens journalnotat af 26. oktober 2020 fremgår følgende:

"Genforespørgsel vedrørende skrivelse om [barnet] og status på sagen. Skrevet, scannet og sat ind i hendes journal og sendt videre til sagsbehandleren."
(min oversættelse)

Ved e-mail af 14. april 2021 rykkede [borgeren] på ny kommunen for svar på sine henvendelser. Af e-mailen fremgår bl.a. følgende:

"Jeg sender hermed en klageskrivelse over, at vi ikke får svar på vores henvendelser og den meget mangelfulde service.

Jeg har ellers henvendt mig skriftligt de sidste 2 år vedrørende min datter [...], men har indtil nu endnu ikke modtaget svar og der er endnu ikke gjort noget ved sagen og jeg medsender disse som bilag.

[...]

Det ville hjælpe så meget, hvis vi kunne få hjælp til hendes hverdag. Hvis man ikke agter at besvare denne skriftlige henvendelse, vil jeg derfor gerne have en klagevejledning og information om hvem jeg kan kontakte. Gerne snarest."
(min oversættelse)

Af kommunens journalnotat af 16. april 2021 fremgår, at kommunen har modtaget [borgeren]s henvendelse af 14. april 2021, og at henvendelsen blev sendt til lederen af kommunens forvaltning for familie.

Ved brev af 22. april 2021 klagede [borgeren] til mig. I klagen anførte [borgeren] bl.a. følgende:

"Jeg ansøgte skriftligt om støtteperson til min datter første gang den 21.10.2019. Den næste skriftlige henvendelse var den 21.10.2020 og den 3.

skriftlige henvendelse var den 14-04-2021, hvor jeg endnu engang fik mundtligt tilsagn om, at der ville blive gjort noget ved sagen. Da jeg aldrig har modtaget skriftlige svar, har jeg ingen dokumentation, men jeg sidder inde med kopi af mine breve endnu." (min oversættelse)

Den 27. april 2021 kontaktede en af mine medarbejdere telefonisk en medarbejder i kommunen, som bl.a. oplyste, at [borgeren] ansøgte om støtteperson til [sin datter] i 2019, hvorefter der var blevet holdt et netværksmøde i sagen. Herefter var der ikke sket mere i sagen, og sagen var ikke blevet færdigbehandlet bl.a. på grund af, at [borgeren] arbejdede i kommunens forvaltning, og at kommunen derfor ikke vidste, hvordan kommunen skulle håndtere ansøgninger fra kollegaer. Medarbejderen i kommunen oplyste ligeledes, at medarbejderen havde talt med [borgeren] om sagen ugen før.

Den 29. april 2021 sendte jeg kommunen et brev med anmodning om sagsakter og en udtalelse. I mit brev henviste jeg til kommunens oplysning af 27. april 2021 om, at sagen har ligget stille grundet habilitetsproblemer i kommunen, og bad kommunen om særligt at redegøre for dette forhold.

Den 11. maj 2021 sendte kommunen et brev til [borgeren], hvori kommunen oplyste, at sagsbehandlingen vedrørende [borgeren]s ansøgning om støtteperson til [sin datter] nu blev igangsat.

Den 1. juni 2021 modtog jeg sagsakter samt en udtalelse fra kommunen.

Af kommunens udtalelse af 31. maj 2021 til mig, fremgår bl.a. følgende:

"Samtlige sagsakter samt redegørelse

En af grundene er, at der gennem længere tid har været behandlet flere sager vedrørende børn af børn- og familiesagsbehandlerne. Endvidere har [borgeren]s venskab med flere af sagsbehandlerne i sit privatliv været en hindring hos sagsbehandlerne for at tage sagen op til behandling. Selv om det er beklageligt og uacceptabelt, er det dér, sagen vedr. [barnet] var nået til.

Nu er der pr. 1. april ansat en ny sagsbehandler, der har overtaget sagen fast, og igangsat de socialfaglige undersøgelser med henblik på tildeling af støtteperson og udarbejdelse af handleplan og indhentet skriftlige oplysninger i sagen hos sundhedsvæsenet, tandlægen og skolen, efter indhentelse af samtykke fra forældremyndighedsindehaver.

Således vil støttepersonsordningen efter skoletid starte, når de ovennævnte socialfaglige undersøgelser og udarbejdelse af handleplan er tilendebragt. Endvidere er støttepersonordningskoordinatoren kontaktet med henblik på at sætte [barnet]s støtteperson i gang.

[...]” (min oversættelse)

Den 7. juni 2021 sendte jeg kommunens udtalelse i partshøring hos [borgeren], som jeg ikke modtog bemærkninger fra.

Den 21. oktober 2021 oplyste kommunen telefonisk til en af mine medarbejdere, at kommunen den 31. maj 2021 har truffet en mundtlig afgørelse om tildeling af en støtteperson til [barnet].

OPFØLGNING PÅ UDTALELSE

Den 16. marts 2022 modtog jeg en e-mail fra Qeqqata Kommunua. Kommunen skrev bl.a. følgende:

”Området for Velfærd i Qeqqata Kommunua vil fremadrettet sørge for at alle ansøgninger om støttepersoner til et barn med handicap eller barn der har brug for støtteperson i hjemmet eller i daginstitution, samles hos afdelingslederne som sørger for at ansøgningerne afgøres i samarbejde med sagsbehandlerne.

Chefgruppen udarbejder i samarbejde med afdelingernes afdelingsleder en oversigt over forskellige ansøgninger og bevillinger – som gennemgås hver afdelingsledermøde for at følge op på samt sikre at der udføres afgørelser på det ansøgte

Ligeledes kan det oplyses, at der er oprettet nyt system indenfor børneområdet som vil gøre nemmere for ledere at følge op på ubehandlede ansøgninger, som vil dagligt følges op på – dette nye system vil hjælpe området med at sikre og få overblik over hvor mange ubehandlede og behandlede ligger hos sagsbehandlerne”

Ved brev af 20. april 2022 meddelte Qeqqata Kommunua yderligere bl.a. følgende:

”I forbindelse med Dansk/Grønlandsk samarbejde, er der taget beslutning om at der for hele landet skal indføres ens sagsbehandlingssystem, under HSDH systemet, hvor Socialstyrelsen har fået udarbejdet et sagsbehandlingssystem til brug i børnesagerne. Hensigten med dette system, er også et forbedret system til ledelseskontrol, således man på tidligere tidspunkt kan få mulighed for at fange ubehandlede børnesager. Qeqqata Kommunua håber at det i fremtiden vil være lettere for ledelsen at opfange sager, som der ikke handles på i tide.

Vi medgiver Ombudsmanden ret i at der er behov for udarbejdelse af administrative retningslinjer, som er tydeligere for medarbejderne, i forbindelse med Inhabiliter i sagsbehandlingen, således at der tydeligt bliver beskrevet hvorledes afdelingslederen/ledende socialrådgiver skal handle, når en medarbejder meddeler at vedkommende er inhabil i sagen. Samtidig vil der også blive udarbejdet retningslinjer, når afdelingsleder/ledende socialrådgiver samt Familiechefen er inhabil i sagen.”

Den 31. maj 2022 meddelte jeg Qeqqata Kommunua, at jeg tog kommunens svar til efterretning og afsluttede sagen.